Научна фондација СПИРОСКИ, Скопје, Република Северна Македонија
Македонско медицинско електронско списание. 2025 Ное 20; 5:21-22.
https://doi.org/10.3889/mmej.2025.6581
eISSN: 1857-9809
Категорија: *МИТ-ФДМ2025 - „МЕЃУ ПРАКСАТА И НАУКАТА “*
Секција: *Стоматологија*

OPEN ACCESS

Ендодонција под микроскоп: Успех, неуспех и границите на донесување одлуки

Александра Жужа*

Медицински факултет Фоча, Универзитет во Источно Сараево, Република Српска, Босна и Херцеговина

Уредено: Славица Христоманова-Митковска
Цитирање: Жужа А. Ендодонција под микроскоп: Успех, неуспех и границите на донесување одлуки. Макед Мед Електр С. 2025 Ное 20; 5:21-22. https://doi.org/10.3889/mmej.2025.6581
Клучни зборови: Ендодонција, минимално инвазивна ендодонција, терапија на коренски канали, CBCT, терапевтски неуспех, клиничко донесување одлуки
***Кореспонденција:** Александра Жужа, Медицински факултет Фоча, Универзитет во Источно Сараево, Република Српска, Босна и Херцеговина.
E-mail: aleksandra.zuza@yahoo.com
Примено: 01-Окт-2025
Ревидирано: 10-Ное-2025
Прифатено: 14-Ное-2025
Печатарски права: © 2025 Александра Жужа.
Лиценца: Овој труд е со отворен пристап дистрибуиран под условите на Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License (CC BY-NC 4.0)
Финансирање: Ова истражување нема финансиска поддршка
Конкурентски интереси: Авторите изјавуваат дека немаат конкурентски интереси

Извадок

Вовед: Современата ендодонција е полна со дилеми кои го обликуваат секојдневното клиничко работење, често истакнувајќи ја разликата помеѓу радиолошката совршеност и клиничките резултати.

Цел: Презентирање на главните контроверзии во современата ендодонција преку преглед на литературата и клиничкото искуство, обезбедување аргументи „за“ и „против“ различни пристапи и нагласување на потребата од индивидуализирано донесување одлуки.

Методи: Предавањето ги разгледува клиничките протоколи и упатства (ESE, 2023) за постигнување на идеални радиографски резултати, минимално инвазивна ендодонција со баланс помеѓу зачувување на структурата и дезинфекција на каналите, современи техники на ротирачки инструменти и ирегација, како и дебатираната употреба на антибиотици надвор од утврдените индикации. Се презентираат клинички случаи за анализа на факторите кои придонесуваат за терапевтски неуспех, дури и кога се исполнети техничките и процедурни параметри.

Резултати: Се дискутираат стратегии за донесување одлуки за ретретман или хируршко упатување. Посебно внимание се посветува на CBCT снимање, влијанието на општата здравствена состојба и системските фактори кои влијаат на индикациите и прогнозата на третираниот заб.

Заклучок: Предавањето поттикнува холистички пристап – гледање на пациентот како целина, а не само на заб, канал или радиографија. Промовира критичка рефлексија, дискусија меѓу клиничарите и понатамошни истражувања за стандардизација и напредок на ендодонтската практика.

Endodontics under the Microscope: Success, Failure, and the Boundaries of Decision-Making

Aleksandra Žuža[1*]

Faculty of Medicine Foca, University of East Sarajevo, Republic of Srpska, Bosnia and Herzegovina

Edited by: Slavica Hristomanova-Mitkovska
Citation: Žuža A. Endodontics Under the Microscope: Success, Failure, and the Boundaries of Decision-Making. Maced Med Electr J. 2025 Nov 20; 5:21-22. https://doi.org/10.3889/mmej.2025.6581
Keywords: Endodontics, minimally invasive endodontics, root canal therapy, CBCT, treatment failure, clinical decision-making
***Correspondence:** Aleksandra Žuža, Faculty of Medicine Foca, University of East Sarajevo, Republic of Srpska, Bosnia and Herzegovina.
E-mail: aleksandra.zuza@yahoo.com
Received: 01-Oct-2025
Revised: 10-Nov-2025
Accepted: 14-Nov-2025
Copyright: © 2025 Aleksandra Žuža.
License: This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License (CC BY-NC 4.0)
Funding: This research did not receive any financial support
Competing Interests: The authors have declared that no competing interests exist

Abstract

Introduction: Modern endodontics abounds with dilemmas that shape daily clinical work, often highlighting a gap between radiological perfection and clinical outcomes.

Objective: To present the main controversies of contemporary endodontics through a review of the literature and clinical experience, provide arguments "for" and "against" different approaches, and emphasize the need for individualized decision-making.

Methods: The lecture reviews clinical protocols and guidelines (ESE, 2023) for achieving ideal radiographic outcomes, minimally invasive endodontics balancing structural preservation with canal disinfection, contemporary rotary instrumentation and irrigation techniques, and the debated use of antibiotics beyond established indications. Clinical cases are presented to analyze factors contributing to therapeutic failure, even when technical and procedural parameters are met.

Results: Decision-making strategies for retreatment versus surgical referral are discussed. Particular attention is given to CBCT imaging, the influence of general health, and systemic conditions impacting treatment indications and prognosis.

Conclusion: The lecture encourages a holistic perspective—viewing the patient as a whole rather than merely a tooth, canal, or radiograph. It promotes critical reflection, discussion among clinicians, and further research to standardize and advance endodontic practice.